

Vereniging van
Senioren-
Ambtenaren van de gemeente
's-Gravenhage

JOURNAAL

V
S
A
G

juli/augustus 2022
jaargang 45

Voorzitter:

L.G.J. Draisma
070 - 358 90 51
leo.draisma@gmail.com

Secretaris:

Mevrouw H.L. Loke
070 - 366 96 70
h.l.loke@hotmail.com

**Penningmeester/
ledenadministratie:**

E.F.H. de Kleijn
070 - 354 46 22
penningmvsag@outlook.com

**Plaatsvervangend
penningmeester**

P. Grimme
070 - 399 15 59
pgrimme@planet.nl

Bestuurslid

C. Kloet
06 - 29 52 00 16
fleury@hetnet.nl

Bestuurslid:

Mevr. C. Bult
06 -315 61 660
cobi.b@casema.nl

E-mail bestuur:

vsag@denhaag.nl

Postadres:

Zuidlarenstraat 57
kamer 1.09
2545 VP Den Haag

Bankrekening:

NL95 INGB
0003 9305 93

t.n.v. Penn. ver. v.
Senioren Ambt. Gem.
's-Gravenhage

Website:

<https://www.vsag.nl>

Beste VSAG-ers,

Ik had nog nooit van een sopketel gehoord. U waarschijnlijk ook niet. Maar na de interessante Lentetocht naar het museum de Locht in het Limburgse Melderslo weet ik wel wat het is. In de grote ketel werd op een houtvuur het voer voor de varkens, het sop, gekookt. Ook de was werd erin gekookt en het boerengezin ging er zelfs in bad.

Ook weten we nu veel meer van de teelt en de oogst van asperges, voordat die met ei, ham en een botersausje op ons bord liggen. Kijk je voortaan toch wat anders naar die witte scheuten die wit zijn omdat ze in het donker onder de grond zijn gegroeid.

Je steekt nog eens wat op als je met de VSAG op stap gaat.

Wat wisten we bijvoorbeeld van de Binckhorst? Als we er al kwamen reden we er meestal

doorheen. Veel leuks was er in dit industriegebied niet te zien. Maar er is veel veranderd en er gaat nog veel veranderen met de bouw van duizenden woningen en de komst van allerlei horecazaken.

Informatie over deze metamorfose kregen we in de oude sigarettenfabriek waar we door de grote belangstelling niet met één maar met twee boten naartoe waren gevaren. In de fabriek werd vroeger de Caballerosigaret gemaakt. Nu zitten er zo'n honderd bedrijven.

Je steekt nog eens wat op als je met de VSAG op stap gaat.

Zeer informatief was eveneens het bezoek aan Scheveningen. Het was een herhaling omdat vorig jaar de belangstelling hiervoor zo groot was dat niet iedereen die zich had aangemeld mee kon. Ook deze keer hadden we weer het maximum aantal deelnemers waarvoor plaats was.

Centraal stonden de twee pijlers van Scheveningen: het toerisme en de visserij. Over hoe de gemeente met het plan 'De kust gezond' de boulevard en omgeving opknapt werd informatie gegeven in het Infopunt Scheveningen. Daarbij worden allerlei slimme digitale technieken ingezet.

Groot contrast met al die moderne snufjes was het boulevardtreintje waarmee we achter de 'stoomlocomotief' naar de Campus@Sea bij de haven reden.

Daar was de boodschap: eet meer Noordzeevis uit Scheveningen. Bij de liefhebbers van vis moet het water uit de mond zijn gelopen, zeker toen we een portie warme kibbeling van een Scheveningse vishandelaar kregen.

Ook moeten we meer zeewier uit de Noordzee gaan eten. Daarover kregen we eveneens van alles te horen.

Je steekt nog eens wat op als je met de VSAG op stap gaat.

Nu houden we een korte zomerpauze. In augustus barsten we weer los. We beginnen op 4 augustus met een lunch in een strandtent.

Op 16 augustus houden we de Buitendag met veel gezond bewegen en aan het eind een absoluut culinair hoogtepunt, want ik ga met Piet Grimme pannenkoeken bakken.

Hoe in het Westland druiven worden gekweekt en geogst horen we op 23 augustus tijdens een rondleiding in de Sonnehoeck in Kwintshoek waar we vanaf Poeldijk naartoe varen.

Beste VSAG-ers, zo zie je maar: je steekt nog eens wat op als je met de VSAG op stap gaat!

Leo Draisma,
voorzitter

Plannen voor high tea: wie heeft interesse?

Het bestuur heeft plannen voor het organiseren van een high tea in november in de ruimte van de VSAG in Zuid57.

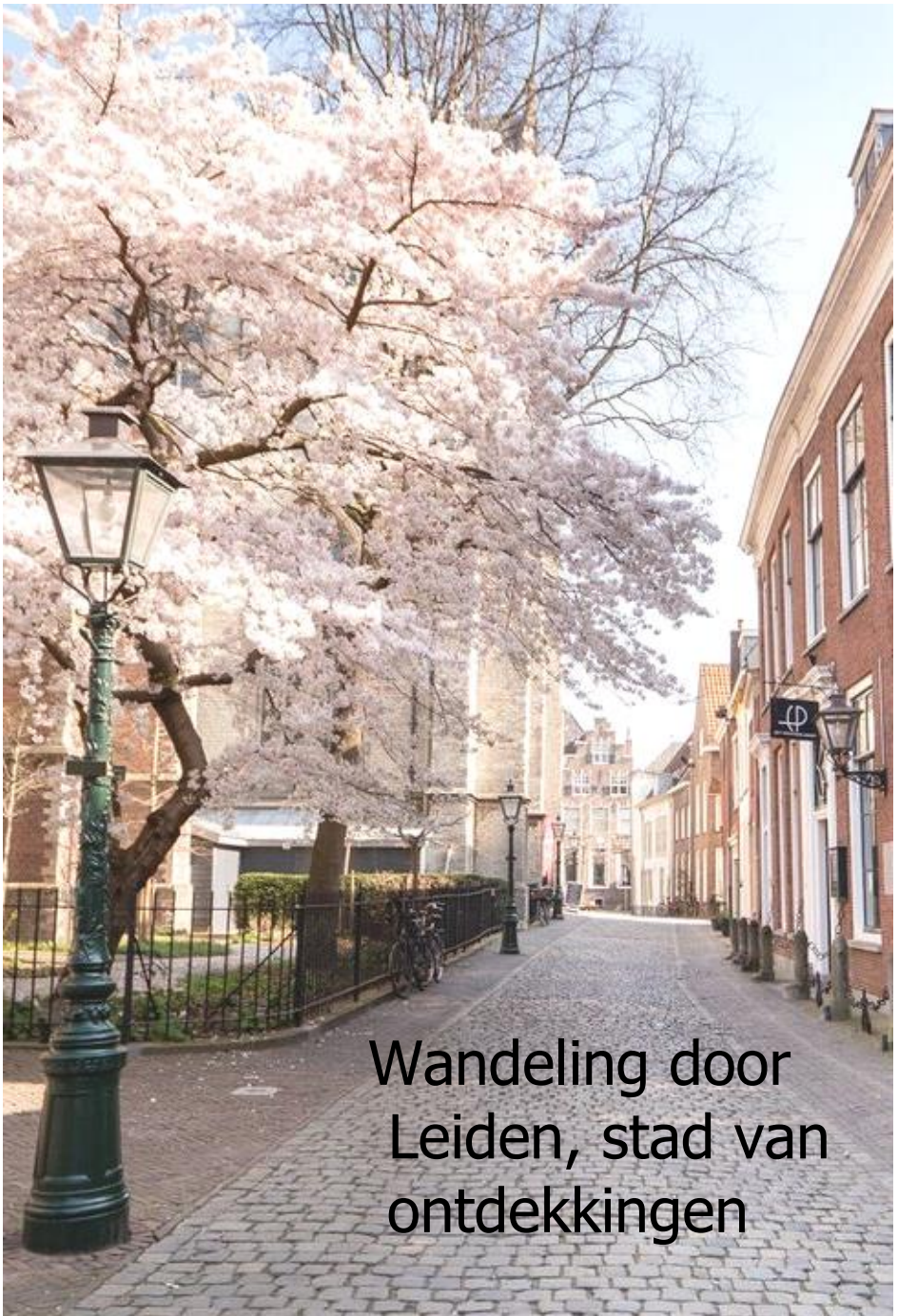
Onder het genot van allerlei kopjes thee kunnen kleine, hartige en zoetje hapjes en sandwiches worden gegeten, die op een etagère staan uitgestald.

Om dit te kunnen organiseren moet het bestuur eerst weten of er hiervoor voldoende belangstelling bestaat.

Er zijn minimaal 20 deelnemers nodig. De kosten zijn nog niet bekend.

Wie denkt te zijner tijd aan de high tea deel te nemen kan dit tot eind augustus in een e-mail laten weten aan Piet Grimme: pgrimme@planet.nl.

Wandeling door
Leiden, stad van
ontdekkingen

In september zijn er twee stadswandelingen in Leiden. Gids is Frans Lepelaar, die vroeger bij de gemeentepolitie van Den Haag heeft gewerkt en dus ook oud-ambtenaar is. Hij is in Scheveningen geboren, maar getogen in Leiden en wil, zoals hij zegt, "de leden van de VSAG graag iets van deze mooie stad laten zien." Ook voor de Vereniging Gepensioneerden Haagse Politie heeft hij Leidse stadswandelingen verzorgd.

Leiden, ook bekend als Sleutelstad of Hofjesstad, telt bijna 2800 (rijks)monumenten, de meeste in het oude stadshart. Het zijn onder andere talrijke verscholen hofjes, fraaie wevershuisjes, monumentale grachtenpanden, kleine steegjes, molens, stadspoorten en de historische Burcht in het midden van de stad als hoogtepunt. Niet voor niets is 'Leiden, stad van ontdekkingen' de slogan van de stad.

Er zijn twee wandelingen. De eerste op vrijdag 23 september, de tweede op vrijdag 30 september, beide van 13.30 uur tot 15.00 uur. Vertrokken wordt vanaf de voorzijde van het Centraal Station Leiden. Aan een wandeling kunnen maximaal 18 deelnemers meedoen in verband met het bezoek aan enkele hofjes en het stembereik van de gids.

Aanmelden

Deelname kost € 5,--. Aanmelden kan door dit bedrag voor eind augustus over te maken naar NL74INGB 0007 4130 77 ten name van Bestuur VSAG te Den Haag met vermelding van wandeling. Geef daarbij ook de gewenste datum aan. De volgorde van aanmelden telt.

BUITENDAG:

gezond en
plezierig
bewegen

De Buitendag wordt gehouden op dinsdag 16 augustus, zoals altijd in en om het clubgebouw van de sv Erasmus aan de Erasmusweg. Het programma staat voor een belangrijk deel in het teken van bewegen en wordt verzorgd door 'Sportief Plus'. Sportkleding en sportschoenen zijn niet nodig.

'Sportief Plus' stimuleert senioren in de regio Haaglanden zich op een prettige en niet al te ingewikkelde manier gezond te bewegen. Dat bevordert bovendien de sociale contacten van senioren. Ook geeft

**SPORTIEF
PLUS**

'Sportief Plus' trainingen aan senioren om het risico op vallen en letsel te verkleinen.

De deelnemers aan de Buitendag worden om 11.00 uur met koffie ontvangen. Om 12.30 uur is er een lunch met soep en belegde broodjes, vanzelfsprekend ook met een kroket.

Tijdens het middagprogramma zijn er onder leiding van enkele vitaliteitsbegeleiders van 'Sportief Plus' verschillende stationnetjes waar de deelnemers een kwartier tot een half uur aan een activiteit kunnen meedoen en daarna wisselen.

Bij de oud-Hollandse spellen staat bewegen centraal. Voorts kunnen de deelnemers aan de Buitendag aan de hand van een vitaliteitscheck zien hoe het met hun fitheid is gesteld en op welke punten verbetering wenselijk is. Over hoe ze dat kunnen doen wordt informatie gegeven. Bij de Beweeg Energizer worden in een groepje allerlei ontspannende bewegingsopdrachten uitgevoerd.

In plaats van de gebruikelijke bingo is er nu een swingo. Bij deze variant van bingo worden muziekfragmenten uit vroegere jaren gespeeld die kunnen worden meegezongen en waarop kan worden gedanst. Wie de artiest weet kruist diens naam op het briefje aan. Bij een volle kaart moet geen bingo worden geroepen, maar swingo. Voor de winnaars stelt de VSAG enkele prijzen beschikbaar.

Uiteraard zijn er ook de gebruikelijke activiteiten van de Buitendag, zoals jeu de boules, sjoelen, bridge, scrabble, klaverjassen, jokeren en rummikub.

Pannenkoeken

De Buitendag wordt besloten met pannenkoeken die ter plekke worden gebakken. Voorzitter Leo Draisma en plaatsvervangend penningmeester Piet Grimme staan in de keuken van het clubgebouw van de sv Erasmus achter vier pannen.

Deelname aan de Buitendag kost € 19,00. Aanmelden kan door dit bedrag voor 2 augustus over te maken naar NL74INGB 0007 4130 77 ten name van Bestuur VSAG te Den Haag met vermelding van Buitendag. Bij annulering na 4 augustus wordt voor de gemaakte kosten € 3,- ingehouden. Bij annulering 24 uur vóór de Buitendag of op de dag zelf is teruggave niet mogelijk.

Het clubgebouw van de sv Erasmus ligt aan de Erasmusweg tegenover nummer 1953 en is bereikbaar met bus 21 en 25 en tram 9 en 16. Op het terrein, direct bij het clubgebouw, kan worden geparkeerd.

Met de boot door het Westland naar historische druivenkwekerij

Met een boot van het rondvaartbedrijf De Gantel wordt op dinsdag 23 augustus van Poeldijk naar de druivenkwekerij Sonnehoeck in Kwintsheul gevaren. Op deze druiventuin, de enige kwekerij in Nederland die de status van rijksmonument heeft, is vrijwel de gehele geschiedenis van de Westlandse druiventeelt te zien. De tijd lijkt er meer dan honderd jaar stil te staan. Het bedrijf is uniek in het Westland en van grote historische betekenis. Zo is de oude tuinderswoning met een ingebouwde schuur bijna 300 jaar oud.

Op Sonnehoeck staan verwarmde en koude kassen. Door het verwarmen van enkele kassen komt de groei van de druiven eerder op gang en begint de oogst eerder. Zo kunnen de druiven van het ras Frankenthaler al vanaf half juli worden geoogst. Vanaf half augustus volgen de licht verwarmde kassen met Alicante. In de koude kas met Gros Maroc begint de oogst half september.

Beschutting

Op de tuin van Sonnehoeck staan een lange fruitmuur van 90 meter die in 1815 is gebouwd en een korte fruitmuur van 30 meter uit 1849 die op Sonnehoeck in 2015 is herbouwd. In de beschutting van de fruitmuren groeiden appels, peren en perziken. De oorspronkelijke twee fruitmuren die vroeger op Sonnehoeck stonden, hadden een gezamenlijke lengte van 650 meter.

De eerste druiven in het Westland werden ook tegen muren geteeld. Om de druiven beter te beschermen werden losse schietramen tegen de muur gezet. Later werden kassen tegen deze muren gebouwd. Na 1890 werden de muurkassen vervangen door vrijstaande kassen. Sommige fruitbomen zijn meer dan 90 jaar oud.

Bezoekers kunnen druiven kopen. Ze zijn per kilo of halve kilo verpakt in een stevig plastic 'kasje'. De prijs van de druiven wordt bepaald door de marktprijs op dat moment.

De boot waarmee naar druivenkwekerij Sonnehoeck in Kwintsheul wordt gevaren, vertrekt vanaf de aanmeerplaats ter hoogte van de Vredebestlaan 2 en 4 in Poeldijk en is geschikt voor rolstoelen. De opstapplaats waar de deelnemers uiterlijk om 12.45 uur moeten zijn, is vanuit Den Haag, onder andere vanaf de Leyweg bij het Haga ziekenhuis, bereikbaar met bus 456, uitstappen halte Weitjenslaan.

Eerst wordt gedurende bijna een uur het langste deel van de route gevaren via de Nieuwe Vaart, Madestein de Uithof, de Wennetjessloot en de Hollewatering. Bij Sonnehoeck is er rond 14.00 uur een ontvangst met koffie en thee met gebak, gevolgd door een rondleiding. Om ongeveer 15.40 uur wordt via de Hollewatering en de Gantel naar Poeldijk teruggevoerd. Om 16.15 is de boot weer bij de opstapplaats.

Aanmelden

De druivenvaartocht kost € 15,--. Dit bedrag moet uiterlijk 15 augustus worden overgemaakt naar NL74INGB 0007 4130 77 ten name van Bestuur VSAG te Den Haag met vermelding van druiven.

Lunch in strandpaviljoen La Cantina in Scheveningen

Op donderdag 4 augustus is er een lunchbuffet in het strandpaviljoen La Cantina op het zuiderstrand in Scheveningen. De lunch begint om 11.30 uur en duurt tot 14.00 uur. Wie daarna op het terras langer wil blijven doet dat op eigen rekening. Cobi Bult nodigt de deelnemers uit na de lunch in zee pootje te baden.

De strandtent is via de Houtrustweg bereikbaar. Aan het einde van de Houtrustweg is er een fietsenstalling en kunnen auto's worden geparkeerd. De navigatie moet worden ingesteld op Houtrustweg 600. Met het openbaar vervoer is La Cantina bereikbaar met bus 28.

De strandlunch kost € 15,--. Dit bedrag moet uiterlijk 24 juli worden overgemaakt naar NL74INGB 0007 4130 77 ten name van Bestuur VSAG te Den Haag met vermelding van strand.

Op woensdag 14 september

Vaartocht van Amsterdamse Houthaven naar Leiden met diner aan boord

Op woensdag 14 september is er een dinner cruise van Amsterdam naar Leiden via onder andere de Haarlemmer Ringvaart en de Oude Rijn op het voor veel leden bekende partyschip 'Jacqueline'. Rolstoelgebruikers kunnen mee.

De bus vertrekt om 09.15 uur vanaf het busplatform van het Centraal Station richting Amsterdam. In de Houthaven, waar een compleet nieuwe woonwijk in een opvallende architectuur is gebouwd, wordt op de Jacqueline ingescheept en worden de deelnemers met koffie of thee en appelgebak ontvangen.

Na de vaartocht door Amsterdam gaat de Jacqueline via de Kostverloren, de Schinkel, de Westeinderplassen, Schiphol, de Haarlemmermeerpolder, het Braassemermeer, de Woudwetering en Alphen aan de Rijn naar Leiden. Aan het begin van de middag is er aan boord een diner met onder andere soep en een plate gerecht met een rollade of schnitzel en ijs toe. In de loop van de middag is er nog koffie met een lekkernij. Vanuit Leiden worden de deelnemers met de bus terug naar het Centraal Station gebracht.

De boottocht kost € 55,--, voor een introduc e € 62,50. Dit bedrag moet uiterlijk eind augustus worden overgemaakt naar NL74INGB 0007 4130 77 ten name van Bestuur VSAG te Den Haag met vermelding van vaartocht.

Geslaagde lentetocht naar het boerenleven en de asperges van Limburg

Hoewel de regen af en toe spelbreker was viel de interessante Lentetocht naar Limburg op dinsdag 24 mei bij de 32 deelnemers alleszins in de smaak. Dat het museum de Locht in Melderslo tot ieders verrassing het programma had omgegooid deed eveneens aan de pret niets af.

De bus met chauffeur Berend vertrok om 8.30 uur vanaf het Centraal Station naar Limburg. Onderweg kregen de deelnemers een plattegrondje van het museum en werd over elk gebouw wat verteld. Om 11.00 werden ze in museum de Locht met koffie/thee en een stukje vlaai ontvangen. Daarna konden ze het museum op eigen gelegenheid bekijken. Op het terrein van het museum stond rond 1320 een boerderij met een waterput, mestgreppels en enkele veldjes waarop haver, vlas en rogge werden geteeld. Van de boerderij is een replica met een rieten dak gemaakt.

In het museum, gehuisvest in een gerestaureerde langgevelboerderij uit 1859, is te zien hoe de mensen vroeger op het Limburgse platteland leefden, woonden en werkten.

Ouderwets

Het woonhuis geeft een beeld van het dagelijks leven met de ouderwetse keuken, de 'beste' kamer met bedstee, het opkamertje en de kelder met de weckvoorraad. In de grote oude 'sopketel' werd varkensvoer gekookt, maar ook de was gedaan. De sopketel werd zelfs als

badkuip gebruikt. Ook de stal en de waterput tonen de vroegere sfeer. In de deel hangen gereedschappen en staan werktuigen.

Het Ambachtenstraatje geeft een beeld van vroeger met een originele kapsalon, de werkplaats van de kleermaker en de schoenmaker, een drogisterij en een bakkerij met een bakkerswinkeltje. In het textielpaviljoen is de plattelandskleding uit Noord Limburg te zien, maar ook chique mode, kleding voor de rouwperiode en kinderkleding. Een bruidsjurk uit de jaren '70 is gemaakt met een patroon van Knip, dat er naast ligt.

Voorts zagen de deelnemers het bakhuisje waar de bewoners hun brood bakten, de schoolklas van vroeger met allerlei attributen zoals de griffel en de lei, de houten schooltas, de inktlap en de kroontjespen, een smederij en een stroopmakerij waarbij de pulp van gemalen appels en bieten in een ketel wordt gestookt en het uitgeperste sap tot stroop wordt ingedikkt. Veel boeren maakten stroop van appels die niet verkocht konden worden. In het Brouwhuis worden speciale biersoorten gemaakt en in de klompenmakerij die in elk dorp was te vinden, is te zien hoe van een blok hout klompen worden gemaakt.

Alles was een feest van herkenning van de jaren '70. Ook door de oude motoren, brommers, serviezen, meubilair, gordijnen en een fonduestel. Veel voorwerpen en kleding zijn door bewoners uit de regio geschonken.

Rooms

De grote ijzeren kandelaars in de kapel zijn in de eigen smederij gemaakt. Bezienswaardig zijn de gekleurde glas-in-loodramen en de grote collectie heiligenbeelden. Alles ademt de sfeer van het Roomse verleden, kenmerkend voor het Limburgse plattelandsleven. De kapel is gebouwd naar een voorbeeld uit de 11e eeuw.

Om 13.00 uur begon de lunch met heerlijke aspergesoep en een rijkelijk gevulde kroket die eveneens zeer in de smaak viel. De Limburgse gastheer maakte wel een opmerking over het niet bidden van een weesgegroetje voor het eten.

Na de lunch gingen de deelnemers naar het Aspergepaviljoen waar met een veilingklok uit 1908 voor een habbekrats groente en bloemen konden worden gekocht. Een lid bood op een knie zijn

bosje bloemen aan zijn lady aan. Door de drukte was het overigens moeilijk met een druk op de knop iets te kopen.

Geschiedenis

Het Aspergepaviljoen geeft een beeld van de geschiedenis en de teelt van de asperge en de gereedschappen die daarbij gebruikt zijn. Ook is er aandacht voor het oogsten, verwerken, de consumptie en de handel. Daarover kregen de deelnemers een toelichting. Meer dan 90% van de asperges komt uit een straal van 50 kilometer rond het museum. In Nederland wordt gemiddeld 800 gram asperge per persoon gegeten. Een paar jaar geleden was dit nog 600 gram. Door de regen viel het kijken naar de teelt en het oogsten van de 'Koningin der Groente' op een aspergeveld letterlijk in het water.

In de museumwinkel konden verse producten worden gekocht zoals asperges, sla en bietenstroop. Voor een volgende bingo bij de VSAG werd een pakketje van streekproducten aangeschaft.

De Lentetocht werd met een diner in restaurant De Engel in Houten afgesloten. Rond 20.30 uur was de bus weer op het plateau van het Centraal Station.

Fietstocht in juli naar Delft en in augustus naar Schipluiden

Nadat Cobi Bult en Cees Kloet hem bij enkele fietstochten hebben vervangen neemt Ton van der Linden het weer over. Voor zaterdag 9 juli heeft hij een route naar Delft uitgezet en voor zaterdag 13 augustus naar Schipluiden.

Vertrokken wordt bij cafetaria Kwalitaria tegenover het winkelcentrum aan het De Savornin Lohmanplein. Bij twijfel of de fietstocht gezien de weersomstandigheden doorgaat kan Ton van der Linden worden gebeld: tussen 9.15 en 9.30 uur 070 - 325 25 91 en tussen 9.15 en 9.50 uur 06 - 387 841 71.

Ton van der Linden was een van de deelnemers aan de 35 kilometer lange fietstocht op zaterdag 11 juni. Met prima weer werd door het Zuiderpark richting Rijswijk gefietst. Over de Vliet ging het naar Voorburg, waar er op het terras langs het water een koffiepauze was.

Vervolgens ging het via Huis ten Bosch, Park Clingendael en Klein Zwitserland naar het Westbroekpark voor een tweede stop en vandaar over de Frederik Hendrikslaan, de Laan van Poot en de Bosjes van Pex terug naar het startpunt.

Met twee boten naar voormalige sigarettenfabriek

BINCKHORST wordt mooie plek om te wonen en te werken

Binckhorst was een industrie- en bedrijventerrein met drie binnenhavens langs de Trekvluit, maar wordt een aangename plek om te wonen met duizenden nieuwe woningen, te werken en te recreëren in een van de vele horecabedrijven. Dat zorgt voor een totaal andere sfeer en veel meer levendigheid. Over de ontwikkeling van dit gebied kregen 54 leden op dinsdag 14 juli een toelichting in de voormalige sigarettenfabriek van Caballero, die nu een modern verzamelgebouw voor een groot aantal bedrijven is. De belangstelling voor deze dag was zo groot dat dat voor de vaartocht vanaf de Bierkade naar de Caballero Fabriek in Binckhorst twee boten van de Ooievaart nodig waren.

Doordat in het Journaal abusievelijk Dunne Bierkade was vermeld stonden 7 deelnemers op de verkeerde plek. Toch vertrokken de boten waarvan één overdekt op tijd. Aan boord was er een smakelijke broodjeslunch.

Tijdens de vaartocht werden allerlei bijzonderheden verteld. Omdat Den Haag geen stadsrechten had mocht er geen bier worden gebrouwen. Het bier uit de omliggende steden werd op de Bierkade gelost. Bij het Spui draaide de boot naar rechts, langs het Zieken en de Pletterijkade. De naam Zieken verwijst naar het leprozenhuis dat sinds de 15de eeuw op de plek van het huidige Rijswijkseplein stond, midden in de weilanden buiten de stad. Het leprozenhuis en de tuin waren ommuurd. De bewoners mochten alleen op de kade wandelen, langs Het Zieke.

Afval

Daarna ging het onder het Rijswijkseplein door, over de Trekvliet met links het Stayokay hostel in de voormalige jeugdherberg en het Trekvlietplein met de herdenkingsmonumenten van de in de Tweede Wereldoorlog omgekomen ambtenaren en rechts de Bontekoekade. Een zijtakje links leidt naar de Afvalverwerking van de gemeente. Vandaar wordt het afval in schepen naar Rotterdam en verder vervoerd.

Bij het oude havenkantoor op de hoek van de Goudriaankade werd rechtsaf gegaan. Aan de overkant links staat de Laakmolen waaraan de Molenwijk zijn naam dankt. Rechts vervolgens de Callandstraat en de Haagse Hogeschool, links de Neherkade met de oude panden van de Sociale Dienst waar de schipper zijn loopbaan bij de gemeente begon. Twee kranen bij de Petroleumhaven zijn industrieel erfgoed. Daar werd richting Binckhorst omgekeerd.

Bij het oude havenkantoor ging het naar rechts over de Haagvliet/Trekvliet. Bij de Jupiterkade naar links, onder de Binckhorstlaan door en over de Boogie Woogietunnel. Aangemeerd werd bij de voormalige Caballerofabriek aan de Saturnusstraat. Daar zou de presentatie over Binckhorst op de tweede etage worden gehouden, maar doordat er geen lift was konden enkele deelnemers met een rollator niet naar boven. Daardoor moest iedereen weer terug naar beneden waar er koffie, thee, water en wat lekkers was.

Metamorfose

Stadsadviseur buitenruimte Albert Koolma en Eline van Stalduinen, expert verdichting en openbare ruimte van de gemeente Den Haag, gaven vervolgens een toelichting op de ingrijpende metamorfose van Binckhorst.

Het oude industrie- en bedrijventerrein moet veranderen in een karakteristiek woon- en werkgebied, een proeftuin voor verduurzaming en vergroening, een

aantrekkelijke entree voor de stad en een belangrijke economische pijler. Gemikt wordt op de bouw van 5000 woningen waarvan 6% sociale woningbouw.

Een prominente rol spelen 13 Binck-plekken met combinaties van verschillende gebouwen en een bijpassende openbare ruimte die goed bereikbaar is en toegankelijk voor het langzaam verkeer, vooral voetgangers. Kernwoorden voor een goed leefklimaat zijn groen, ontmoeten, bewegen, spelen en gezond en sociaal veilig voor iedereen.

Een van de Binck-plekken is het Binckeiland, waar het voormalige KPN-gebouw onder de naam Universe Offices een kantoorcomplex voor meerdere gebruikers wordt. Het oude kantoor van de Staatsdrukkerij is nu een woongebouw met 73 appartementen. Op de plek van de vroegere productiehallen komen 159 woningen. De Binck is een nieuw appartementengebouw op het Binckeiland.

Caballero

Toon Buddingh vertelde vervolgens over de ontwikkeling van de Caballero Fabriek tot een bedrijfsverzamelgebouw. De fabriek werd in 1953 door sigarettenfabrikant Laurens geopend nadat de fabriek aan de Rijswijkseweg te klein was geworden. British American Tobacco bracht in 1995 de gehele productie over naar Zevenaar.

De gemeente kocht de fabriek in 2003 om er een

vernieuwend centrum voor innovatie en culturele en creatieve bedrijven van te maken. Door kleine ondernemers op dit gebied bij elkaar te zetten zou tussen de bedrijven een kruisbestuiving moeten ontstaan.

Openheid was daarom het sleutelwoord. Dat is bereikt met een zes meter brede gang waaraan alle bedrijfsunits hun voordeur hebben. De ene helft van de gang fungeert als verkeerszone, de andere helft biedt plaats aan gemeenschappelijke

voorzieningen zoals een koffiecorner en ontmoetingsplekken zoals lounges, vergaderruimte en een restaurant.

Contact

Kenmerkend is ook dat alle bedrijfsunits een glazen schuifdeur hebben, die volgens het huurcontract niet geblindeerd mag worden. Daardoor is er altijd contact met de gang. Daglicht speelt bij die openheid ook een grote rol. Oude elementen van de oorspronkelijke architectuur waaronder de originele fabriekshal en de enorme glaskappen zijn intact gebleven.

De eerste fase werd in 2006 geopend, drie jaar later de tweede. Het gebouw huisvest zo'n honderd bedrijven. Nieuwe gebruikers kunnen door een incubator worden gesteund bij het opstarten van het bedrijf. De fabriek is ook een leerbedrijf voor Haagse studenten en leerlingen.

Het bezoek aan Binckhorst werd met een hapje en een drankje afgesloten bij restaurant Loetje in het voormalige ketelhuis van de Caballerofabriek. Daarna werd naar de Bierkade teruggevaaren. Mede door het zonnige weer waren de reacties van de deelnemers enthousiast.

Ook voor tweede bezoek aan Scheveningen veel belangstelling

Net als vorig jaar was er voor het herhalingsbezoek aan Scheveningen op dinsdag 21 juni veel belangstelling. Ook deze keer was dit evenement met 38 deelnemers volgeboekt. Thema's van het bezoek aan de badplaats waren de projecten uit het plan 'De Kust gezond' van de gemeente waarmee Scheveningen Bad ingrijpend wordt verbeterd en vis en zeewier uit de Noordzee.

Een belangrijk onderdeel deel van de plannen is het vernieuwen van de boulevard. In mei is de vernieuwde Noordboulevard geopend. Ook de Middenboulevard, de omgeving van het Kurhaus en de strandopgangen worden aangepakt. Fietzers en voetgangers krijgen meer ruimte.

In het Infopunt Scheveningen naast de ingang van de pier gaf Eugène Noya een toelichting op het plan 'De kust gezond', waarmee de gemeente, zoals hij zei, een eind maakt aan het imago van Scheveningen als patatbadplaats. Zo ging de Noordboulevard volledig op de schop en is nu langer en breder. De licht gebogen vorm sluit beter aan op de kustlijn en de duinenrijen. Tussen de strandpaviljoens en de Noordboulevard is een helling geplaatst met helmgras voor een natuurlijke uitstraling. De toegangen naar het strand zijn ruimer gemaakt, er zijn natuurstenen zitbanken geplaatst en drie nieuwe kiosken geopend.

Deze kiosken zijn aangesloten op het glasvezelnetwerk van het Living Lab Scheveningen. Dat verzamelt data waarmee, zo zei Tjim Kuyper, de gemeente de omgeving wil verbeteren en aantrekkelijker maken.

Privacy

Voor de boulevard is gekozen omdat dit een klein gebied is waar mensen wonen, werken en recreëren. Er is strand en natuur, maar ook een haven en bedrijven. Zo meten geluidssensoren het aantal decibellen op de boulevard en tellen slimme camera's het aantal mensen. Vanwege de privacy worden geen persoonsgegevens verzameld. De politie heeft daarvoor op een van de lichtmasten een eigen camera. Met al deze informatie kan efficiënter worden gehandhaafd.

Deze zomer testen de gemeente en de politie een digitale 'Safety Manager'. Die telt het aantal mensen op de boulevard en kijkt naar informatie van het openbaar vervoer, parkeerdata, weersvoorspellingen en verkeerstellingen. Daardoor kan de drukte beter in goede banen worden geleid en overlast worden verminderd.

Na de toelichting werd een wandeling over de nieuwe Noordboulevard gemaakt en stilgestaan bij een van de lichtmasten met een camera en een geluidssensor. In de Foodhall met zestien verschillende keukens en bij het witte futuristische paviljoen dat vooralsnog leeg staat werd een kijkje genomen. Ook werd de kazemat bij de pier bekeken, die naar het Zwarte Pad wordt verplaatst.

Daarna werd met het boulevardtreintje naar de Campus@Sea bij de haven gereden. Daar werd als introductie op de lezing van Paul Einerhand van de stichting 'Noordzeevis uit Scheveningen' een flink portie warme kibbeling geserveerd. Het woord kibbeling is afgeleid van het kibbelen, het versnijden van de vis. Ook was er een drankje.

Ambassadeurs

Volgens Paul Einerhand staat Nederland in vergelijking met Zuid-Europese landen niet bekend om zijn grote visconsumptie. Met ondernemers, vaak uit Scheveningen, als ambassadeur stimuleert de stichting de consumptie van Noordzeevis en daarmee ook de lokale visserij.

De vangst van de kotters, waarvan de bemanning vooral uit Urk en Stellendam komt, gaat voor een groot deel direct naar het buitenland. In Nederland is Noordzeevis echter nog vrij onbekend. Van de top5 van meest geserveerde vis bij de strandpaviljoens komt alleen de sliptong uit de Noordzee.

Tongschar, rode poon, grauwe poon, mul, dorade, wijting, bot, tarbot, heek en griet komen ook in de netten van de vissers, maar staan bijna nergens op de menukaart.

Paul Einerhand: "Dat zijn ontzettend lekkere vissen met een hoge kwaliteit

waarvan veel meer mensen moeten genieten. De ondiepe Noordzee met een oppervlakte van 575.000 vierkante kilometer levert 220 soorten vis, waarvan er 40 voor de handel commercieel interessant zijn. Schol en tong kunnen het hele jaar worden gevangen en zijn de motor van de kottervisserij. Eet dus vis uit de Noordzee en niet uit het buitenland."

Recepten

Hoewel het aandeel van Noordzeevis van 31% naar 52% is gestegen moeten nog meer vishandels en restaurants vis uit de Noordzee op de kaart zetten. Ook heeft de stichting

kookboeken met recepten voor Noordzeevis en lespakketten voor jongeren samengesteld.

Paul Einerhand lichtte nog de uitdrukking 'de vis wordt duur betaald' toe. Omdat vroeger een platte bomschuit niet erg zeewaardig was gebouwd kwamen veel vissers om het leven. Als een stoffelijk overschot aanspoelde kon de weduwe met de gouden oorbel van de visser de begrafenis betalen. Op de boulevard staat een standbeeld van een Scheveningse vissersvrouw in klederdracht die de zee aftuurt of de vissersboot in aantocht is.

Een ander product uit de Noordzee is zeewier. De teelt hiervan, zei Bas de Leeuw van North Sea Farmers, moet gebeuren op multifunctionele en duurzame zeeboerderijen tussen windmolens waar niet mag worden gevaren. De combinatie

met onder andere schelpdieren en drijvende zonnepalen levert een optimale meerwaarde van natuur, voedsel en energie op.

Vanaf 2030 moet in de Noordzee op een gebied van 500 vierkante kilometer jaarlijks maximaal 10 miljoen ton zeewier worden geteeld. De vraag naar zeewier groeit wereldwijd met 10% per jaar, vooral ook in Europa.

Milieuvriendelijk

Als hoogwaardig en veilig product gaat zeewier ook een rol spelen bij de voedselzekerheid. Bovendien kost de teelt geen landoppervlak, zoetwater en meststof en is daardoor milieuvriendelijk. Ook beperkt zeewier de uitstoot van CO2 en levert daarmee een bijdrage aan het oplossen van de klimaatverandering. Daarnaast is zeewier breed toe te

passen, bijvoorbeeld als groente in een vegetarische burger en als smaakstof in soepen en salades.

Na afloop was er voor de deelnemers een drankje, waarna met het boulevardtreintje weer terug

naar het Infopunt Scheveningen werd gereden.

VSAG doet mee aan open huis van Zuid57

Zuid57, het culturele centrum van het stadsdeel Escamp, houdt op zaterdagmiddag 3 september open huis. Er zijn allerlei activiteiten voor jong en oud. De Volksuniversiteit, de Muziekschool, het Theater en Filmhuis Dakota en ambachtelijke en creatieve ondernemers die in Zuid57 zijn gevestigd, laten zien wat het gebouw aan de Zuidlarenstraat 57 heeft te bieden.

De VSAG die op de eerste etage in Zuid57 een eigen ruimte heeft, doet aan de open dag mee. Zo spelen onder andere de biljarters en is voor belangstellenden de flyer over de VSAG beschikbaar.

Yoga op het gras van het Zuiderpark

De leden van de afdeling Yoga van de VSAG doen in augustus op de vaste dinsdagmorgen hun oefeningen niet in de ruimte van de VSAG in Zuid57, maar in het Zuiderpark via de ingang aan de Vreeswijkstraat.

Het is niet voor de eerste keer dat ze de buitenlucht opzoeken. In verband met de coronacrisis moest de afdeling twee jaar geleden voor de yogaoefeningen uitwijken naar het veld van de Haagse korfbalvereniging Achilles aan het Pomonaplein omdat Zuid57 en daarmee de ruimte van de VSAG was gesloten.

Uit de
archieven
van ambtelijk
Den Haag

Ambtelijke verhuizing uit protest in paardentram

Het had zo mooi kunnen zijn

Klantgericht

Mensgericht

Resultaatgericht

Kostenbewust

**Dat vindt u allemaal bij de
ambtenaren van Den Haag**

**(maar we zijn het nog aan
het leren, gaarne begrip)**

Met deze slogans en de 'vliegende ooievaar', het toenmalige wapen van de gemeente, op pamfletten verhuisden enkele ambtenaren van de afdeling Economische Zaken van de gemeente op 28 maart 1991 met een originele paardenomnibus van stalhouderij Van der Sman uit Delft en onder politiebegeleiding symbolisch van het stadhuis aan het Burgemeester de Monchyplein naar de Laan van Meerdervoort.

Daar zat de nieuwe Dienst Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling (REO), waarvan hun afdeling een onderdeel was geworden. De Dienst REO was in 1988 ontstaan door het samengaan van de secretarie-afdeling Economische Zaken met de Dienst Stadsontwikkeling en de Dienst Grondzaken.

Voor Leo Draisma, sinds 2011 voorzitter van de VSAG, die in 1982 bij de afdeling Economische Zaken was gaan werken, was dat de eerste en zeker niet de laatste reorganisatie. "Wie heeft als ambtenaar bij de gemeente niet een of meer reorganisaties en alles wat daarbij aan verspilde energie komt kijken meegemaakt? In mijn 23-jarige loopbaan bij de gemeente waren dat er acht. Nadat ik 18 jaar in het bedrijfsleven had gewerkt waren dat voor mij roerige tijden in een heel andere werksfeer dan daarvoor."

Leo Draisma was op de afdeling Economische Zaken lid van een Actie Team, dat er voor moest zorgen dat het Haagse midden- en kleinbedrijf ging innoveren en dat ondernemers met hun bedrijf in Den Haag wilden blijven of er zich wilden vestigen. Voor de werkgelegenheid in de stad was dat erg belangrijk.

Uitvinders

In oktober 1982 haalde hij de Telegraaf met de kop 'Den Haag zoekt zich suf naar uitvinders'. Het artikel, geïllustreerd met een cartoon, ging over een zoekactie van de gemeente naar uitvinders, die in de HTS aan de Wegastraat met hulp van docenten in het diepste geheim aan hun uitvinding konden werken.

Leo Draisma was projectleider en zei dat hij Willy Wortel in de Residentie niet bij elke straathoek tegenkwam. De dertig uitvinders die zich al eerder hadden aangemeld leverden niets op of waren al zover met hun uitvinding dat ze een octrooi konden aanvragen of hulp bij de productie konden inroepen. De rest was technisch en commercieel niet haalbaar.

Het grootste probleem voor Leo Draisma was dat hij niet goed wist waar hij de uitvinders moest zoeken. Daarom verspreidde de gemeente affiches om uitvinders op te roepen zich te melden. „Wij geven het niet op”, zei Leo Draisma. “Voor ons speelt het creëren van werkgelegenheid een belangrijke rol. De industrie heeft baat bij vernieuwing van techniek en producten.” Ook Trouw en de Waarheid schonken aandacht aan de zoekactie.

In 1983 werd in het Congresgebouw de ‘Dag van de Ondernemer’ georganiseerd. In 1984 waren er twee acties voor het behoud van de PTT, die van de regering van Den Haag naar Groningen moest verhuizen. Leo Draisma: “Dat deden we onder de slogans ‘Den Haag maakt er werk bij’ en ‘PTT weg. Strop voor Den Haag’. Wethouder Nico Dijkhuizen ondersteunde deze acties volop. Voor veel spectaculaire acties kregen we van het college vrijwel carte blanche.”

Bitter

Dat de afdeling Economische Zaken niet meer bij de Gemeentesecretarie hoorde maar bij de Dienst Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling betekende in feite de opheffing van de zelfstandige status. De afdeling was in 1947 opgericht met referendaris mr. M. Blei Weissmann, die in 1965 gemeentesecretaris werd, als hoofd. Dat de ambtenaren van deze afdeling ook nog van het stadhuis naar de Dienst REO aan de Laan van Meerdervoort moesten verhuizen was voor hen een extra bittere pil. Hun misnoegen daarover uitten ze door demonstratief in een paardenomnibus naar hun nieuwe werkplek te verhuizen. Leo Draisma: “Als vervoermiddel was de paardenomnibus ook een stap achteruit.”

Overigens kreeg de afdeling Economische Zaken niet als enige op de Gemeentesecretarie met veranderingen te maken. Dat kwam door een reorganisatie waarbij de Gemeentesecretarie zich meer moest richten op de ondersteuning van het gemeentebestuur. De gemeentelijke diensten werden uitgebreid en moesten zich meer met de voorbereiding en de uitvoering van het beleid gaan bezighouden.

Deze deconcentratie, die ook bij ambtenaren van andere afdelingen verzet opriep, moest ertoe leiden dat de gemeente klantgerichter, efficiënter en slagvaardiger zou gaan werken en de bestuurbaarheid beter zou worden. Roerige tijden vond Leo Draisma het.

Echt roerige tijden braken er volgens hem aan toen Den Haag, zoals hij het noemt, werd opgezadeld met een superrood gemeentebestuur met vijf wethouders van de PvdA, een van Links Den Haag en een van D66. "Met daarboven die arme kleine burgemeester Havermans". Dat leidde ertoe dat jarenlang werd gesteggeld over de bouw van een stadhuis aan het Spui. Aanvankelijk zou het stadhuis op het Burgemeester de Monchyplein worden uitgebreid, maar dat ging niet door omdat wethouder Adri Duivesteijn een nieuw stadhuis aan het Spui een beter idee vond.

Voorkeur

Leo Draisma vond het oude stadhuis met de mooie, brede en hoge gangen en trappen echter veel stijlvoller.

Daarom had uitbreiding van het stadhuis zijn voorkeur. Veel ambtenaren dachten daar volgens hem ook zo over. In dit verband memoreert hij hoe Duivesteijn nadat voor het Spui was gekozen, zijn glorieuze overwinning naar zijn ambtenaren overbracht. "Het was 'take it or leave it'."

Voor hem zelf speelde het optreden van wethouder Martini van Economische Zaken naar zijn ambtenaren, vooral als zij geen PvdA-er waren. Ze mochten niet praten met VVD-fractievoorzitter Monkhorst, die voor de uitbreiding van het stadhuis op het Burgemeester de Monchyplein was. "Dat werkte later ook sterk door bij de benoemingen van het management bij REO. En dan nu Martini bezig te zien als raadslid van Hart voor Den Haag....." (Foto's Haags Gemeentearchief)

Personalia

Nieuwe leden/vrienden:

mevr. L. van Aken

dhr. C.F. Kwant

mevr. A. Bakker

Overleden:

mevr. C.F. van Weperen-van Poelgeest

Agenda

7/7: bestuursvergadering, 10.00 uur, ruimte VSAG

9/7: fietstocht naar Delft, 10.00 uur, cafetaria Kwalitaria tegenover winkelcentrum De Savornin Lohmanplein

4/8: lunch in strandpaviljoen La Cantina, 11.30 uur, zuiderstrand Scheveningen

11/8: bestuursvergadering, 10.00 uur, ruimte VSAG

13/8: fietstocht naar Schipluiden, 10.00 uur, cafetaria Kwalitaria tegenover winkelcentrum De Savornin Lohmanplein

16/8: Buitendag, 11.00 uur, clubhuis sv Erasmus, Erasmusweg

23/8: boottocht naar druivenkwekerij Sonnehoeck in Kwintsheul, 12.45 uur, ter hoogte van Vredebestlaan 2 en 4 in Poeldijk

WOORDZOEKER

T	F	E	I	L	B	U	T	S	L	A
V	H	A	S	P	E	L	G	G	R	E
G	E	L	R	E	V	O	E	E	O	G
N	I	Z	G	A	L	S	D	G	N	A
B	D	O	E	R	O	N	I	N	D	D
S	R	E	O	L	A	J	C	I	E	S
M	A	O	D	E	R	R	H	K	R	A
A	A	T	R	E	D	Y	T	A	D	A
N	P	O	E	H	A	U	K	T	U	P
D	Y	Z	E	R	E	R	T	S	I	T
A	R	E	N	O	W	N	I	E	K	R
R	R	E	G	N	A	H	P	K	E	E
Y	Y	Z	I	A	A	J	R	T	R	B
N	R	O	S	H	O	U	W	E	E	L
J	O	U	E	N	E	W	R	A	T	O
E	K	T	G	E	G	E	L	L	O	C

De woorden staan in alle richtingen. Sommige letters worden vaker gebruikt. De overgebleven letters vormen van links boven naar rechts beneden een woord.

ASTUBLIEFT	ONDERDUIKER
ANDER	OVERLEG
COLBERT	PAASDAG
COLLEGE	PIEPJONG
ETUDE	POEHA
GEDICHT	RYPAAARD
GESIGNEERD	RYROK
HANGER	SLAGZIN
HASPEL	STAKING
HOUWEEL	TARWE
INWONER	VEZELRYK
JALOERS	YZERERTS
MANDARYN	ZEEZOUT
NAOORLOGS	

Stuur de oplossing voor 13 augustus naar:

VSAG
Zuidlarenstraat 57,
2545 VP Den Haag

of mail naar:

vsag@denhaag.nl.

Onder de inzenders van de goede oplossing wordt een prijs van € 10,-- verloot. De oplossing van de puzzel in het Journaal van juni is KLIMAATBEHEERSING. Na loting ging de prijs van € 10,-- naar Harry Hoekstra uit Maassluis.

Afdelingen en contactpersonen

Tenzij anders vermeld vinden de activiteiten plaats in de zaal van de VSAG, 1.09, op de eerste etage in Zuid57 aan de Zuidlarenstraat 57.

BILJARTEN

Maandag t/m vrijdag 9.00 - 13.00 uur, 13.00 - 17.00 uur.
Dhr. F.J.M. Kalse, tel. 070 - 394 03 64, frans-bep@ziggo.nl.
Per maand € 7,00

BOWLEN

Dekker, Scheglaan 12, Zoetermeer, vrijdag 14.00 - 16.00 uur.
Dhr. R. Nieuwenkamp, tel. 015 - 369 69 81.
roelnieuwenkamp@kpnplanet.nl.
Dhr. D.H. Ras, 079 - 331 08 77, dirkgretras1@outlook.com.
Per maand € 26,00

BRIDGE

Woensdag 13.00 - 16.00 uur.
Dhr. R. Maring, tel. 06 - 440 240 41, vsag.bridge@outlook.com.
Per maand € 5,00

FIETSEN

Van maart tot en met oktober op de 2e zaterdag van de maand.
Dhr. T. van der Linden, tel. 06 - 387 841 71.
vanderlindenton87@gmail.com

HANDWERKEN

Maandag 13.00 - 16.00 uur.
Mevr. G.G.M. Looijen-den Boer, tel. 070 - 366 03 09.
c.looyen3@kpnplanet.nl
Per maand € 5,00.

KEEP FIT

Stadhuis Spui, woensdag 14.00 - 15.00 uur in groepsverband.
Uitsluitend de deelnemers van deze groep kunnen op een andere dag
of tijd ook individueel fitnesssen.

Dhr. B. van Amstel, tel. 06 - 136 732 19.

amstdijk@ziggo.nl

Per maand € 20,00.

KOERSBAL

Sportcomplex Erasmus, maandag 13.30 - 15.30 uur.

Dhr. H.Th. Bielefeld, tel. 070 - 345 17 62.

h.t.bielefeld@hetnet.nl

Per maand € 1,50.

SCHILDEREN

Maandag 9.00 - 12.00 uur.

Dhr. J. Vos, tel. 070 - 355 82 81.

strandvos@ziggo.nl

Per maand € 5,45.

YOGA

Dinsdag 10.00 - 11.00 uur.

Mevr. M. Hendriks-Zuidwijk, tel. 070 - 323 94 15.

greethendriks@casema.nl

Per maand € 18,50.

WATERGYM

Escamphof, Escamplaan 57, woensdag 16.15 - 17.00 en 17.00 - 17.45
uur, donderdag 15.00 - 15.45 en 15.45 - 16.30 uur.

Mevr. Y. Heemskerk-Brunings, tel. 06 - 309 003 75.

yvonne.heemskerk.brunings@gmail.com

Per maand € 21,50.

Indien onbestelbaar
s.v.p. retourneren naar:
VSAG
Zuidlarenstraat 57
zaal 1.09
2545 VP Den Haag

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

